

Ahmed Arif Edebiyat Müze Kütüphanesi

Ahmed Arif Literature Museum Library

Metin Aksoy*

Öz

Türkiye'nin örnek Edebiyat Müze Kütüphanelerinden biri olan ve Türk şairi Ahmed Arif adına açılan Edebiyat Müze Kütüphanesi hakkında bilgi verilmektedir.

Anahtar Sözcükler: *Edebiyat Müze Kütüphaneleri; Ahmed Arif; Diyarbakır*

Abstract

This article deals with Literature Museum Library which was opened on behalf of Turkish poet Ahmed Arif and it is one of the model Literature Museum Libraries of Turkey.

Keywords: *Literature Museum Libraries; Ahmed Arif; Diyarbakır*

Değerli şairimiz Ahmed Arif 21 Nisan 1927'de Diyarbakır'da doğdu, aynı kentte yaptığı ortaöğreniminden sonra Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü'ne girdi. 1950'den sonra siyasi görüşleri nedeniyle tutuklanıp cezaevinde yattığı için öğrenimi yarım kaldı. Ankara gazetelerinde teknik sekreterlik, düzeltmenlik gibi işlerde çalıştı. 1948-1954 arasında *Yeryüzü*, *Berber*, *Seçilmiş Hikâyeler*, *Yeni Ufuklar*, *Kaynak* dergilerinde yayımlanan şiirlerinden sonra uzun bir suskunluk dönemine girdi. İçinde 19 şiir bulunan *Hasretinden Prangalar Eskittim* adlı şiir kitabı 1968'de yayımlandı ve rekor sayıda baskıya yaptı. Şairimiz 2 Haziran 1991 tarihinde Ankara'da vefat etti.

Diyarbakır'da yetişen birçok şair ve edebiyatçının yanında Ahmed Arif'in de Diyarbakır'da çok fazla sevilen bir şair olması, birçok kişinin Ahmed Arif'in en az bir dizisini ezbere bilmesi, şairin sahiplenilmesi, Ahmed Arif'in şiirlerinde Diyarbakır'ı sıklıkla işlemesi ve bölgenin folklorik özelliklerini şiirlerinde yoğun imgelerle yansıtması şair ile kent arasında bir gönül bağı doğurmuştur. Bu sevginin yalnız Diyarbakır'da değil bölgede ve bütün Türkiye'de olduğu kanısındayım. 25 Eylül 2012 tarihinde Siverek'te 30 bin kişinin rekor kırarak Ahmet Arif'in Anadolu şiirini okuması şairin toplumla olan ilişkisine örnektir. Bu nedenlerden dolayı Edebiyat Müze Kütüphanesi Ahmed Arif adının verilmesinin son derece isabetli olduğunu düşünüyorum.

Ahmed Arif Edebiyat Müze Kütüphanesi Diyarbakır'ın Sur ilçesinde 6 odalı, avlulu, kentin en güzel sivil mimari örneklerinden biri olan yaklaşık 120 yıllık bir konakta açılmıştır. Diyarbakırlı bir ailesinden kalan bina, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kamulaştırılmış ve kısa sürede restore edilerek Ahmed Arif Edebiyat Müze Kütüphanesi adına tahsis edilmiştir.

* Ahmed Arif Edebiyat Müze Kütüphanesi Sorumlusu.

Müze Kütüphanesinin kapısının açıldığı geniş avluda Ahmed Arif'in büyük portresi, onun yanındaki panoda da Anadolu şiiri yer almaktadır. Avlunun duvarlarında Arif'in diğer dizelerinden örnekler sergilenmiştir. Eyvan olarak adlandırılan bölümün duvarlarını ise Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yetişmiş edebiyatçıların fotoğrafları süslemektedir. Müze Kütüphanesinin bir diğer odasında şairin gözlüğü, daktilosu ve el yazısı şiir müsveddeleri gibi kişisel eşyaları yer almaktadır.

Edebiyat alanında araştırma yapmak isteyenler müzede bulunan okuma odasında kitaplardan yararlanabilmektedirler. Yaklaşık 2.500 kitabı kapsayan kütüphanedeki kitaplar arasında özellikle Diyarbakırlı yazarların ve çevredeki onbir ilin yetiştirdiği edebiyatçıların eserleri bulunmaktadır. Ayrıca Nobel edebiyat ödülü almış yazarların tüm kitapları kütüphanede ödüllü kitaplar bölümünde kullanıcıların hizmetindedir. Bölgenin yerel özelliklerine uygun farklı dillerde kitaplar (Türkçe, Kürtçe, Ermenice, Arapça vb.) kütüphanede mevcuttur. Kütüphanede süreli yayınlar bölümü ve Diyarbakır'la ilgili kitaplar da mevcuttur.

Kente gelen edebiyatçıların bir araya gelebileceği söyleşi odası, okuyucuların dijital ortamda kentle, kentin yetiştirdiği edebiyatçılarla, şairlerle ilgili bilgi ve belgelere rahatlıkla ulaşabilecekleri dijital içeriğe edebiyat müze kütüphanesinin diğer odalarından da erişilebilmektedir.

Ahmet Arif'i ve Diyarbakır'ın yetiştirdiği diğer yazar, şair, edebiyatçılar ile çevre kentlerimizdeki yazarlarımızı, şairlerimizi tanıtmak, onların ürünlerini sunmak, Diyarbakır'ı şiir ve edebiyat mekânı haline getirmek için Diyarbakır'da hizmete açılan Ahmed Arif Edebiyat Müze Kütüphanesi, Diyarbakır ve çevre illerin kent ve edebi belleğini barındırma, edebiyatçıların ve edebiyatseverlerin buluşma merkezi olma, edebi ve kültürel etkinlikler sunma aynı zamanda edebiyat üretme gayesi taşımaktadır.

Kente gelen edebiyatçıları, kentteki edebiyatçılarla buluşturarak, çeşitli söyleşileri, etkinlikleri bu mekânda yapmak; edebiyata ilgi duyan, edebiyatla uğraşan kişileri bir araya getirmek; kent, yazın ve sanat ile ilişkili kaynak gereksinimleri karşılamak; kullanıcılara uygun mekânlar ve ekipmanlar sağlayarak kentin kültürel ve edebiyat sahasına katkıda bulunmak Ahmed Arif Edebiyat Müze Kütüphanesinin görevleri arasındadır.

Müze Kütüphanesinin eşsiz mimarisi, tarihi yapısı ve açık avlusu kullanıcılar ve edebiyatçılar için kısa zamanda vazgeçilmez bir mekân gelmesini sağlamıştır. Bir televizyon programında Diyarbakırlı yazar Şeyhmus Diken'in "*Ahmed Arif Edebiyat Müze Kütüphanesi bize gel eder, el eder varlığıyla*" biçimindeki sözleri, kütüphanenin ilgi çekiciliğini ifade etmesi bakımından önemlidir. Yapılan etkinlikler hem yazarlar hem kullanıcılar tarafından beğeniyle takip edilmekte, Edebiyat Müze Kütüphanesinin Diyarbakır'da edebiyat alanında güçlü bir alternatif merkez olduğu dile getirilmektedir.

Sonuç olarak Müze Kütüphanesinin bulunduğu mekân itibarıyla mimarisi ve içeriği bakımından ilgi çekmesi, kente gelen turizm turlarının seyahat listelerine eklenmesi ve 2012 yılında kütüphanemize ziyaretçi sayısının 50.000 civarında olması Edebiyat Müze Kütüphanesinin şehrin asli mekânlarından biri haline geldiğinin göstergelerinden sayılabilir.